

ZGODNJA DANIČA.

Katolišk cerkven list.

Tečaj XXII.

V Ljubljani 9. malega travna 1869.

List 15.

Katoliška družba na Kranjskem

SV. OČETU PAPEŽU PIJU IX

za

Njib mašniško petdesetletnico.

Sveti Oče!

Ako je res, da petdesetletna mašniška slovesnost je sploh toliko ljubši kolikor redkejši, ima gotovo vesoljni katoliški svet vzrok, da se raduje in veseli prihodnji deseti dan mal. travna v naj priserčniši hvalečnosti do Boga.

Deseti dan malega travna namreč se nagne k koncu petdeseta obletnica Tvojega mašniškega življenja, sveti Oče! Kolikor žarkov ima svetla zarija, ki zahajajoča spremlja ta dan, toliko naj jasniših spričevanj ravno te posebne milosti predobrotljivega Boga tudi skazuje, — milosti, ki se ni razlivala samo v sv. Cerkev, ampak na ves človeški rod. Naj očitniši porok tega ni manj Tvoje papeževno vladanje, ki séga že v peto petletje.

Naj gorečniši ljubezen do Boga in bližnjega, naj stanovitniše upanje, klijočče iz vere, ktera svet premaga, nepremagljiva dušna serénost zedinjena s prav posebno previdnostjo: te in take so izvrstne zmožnosti duha in uma, s kterimi Te je trojedini Bog obdaroval ko izvoljeno posodo in orodje svojega usmiljenja. One so tistemu Tvojemu, po vsem svetu odmevajočemu in večnega spomina vrednemu „Non possumus“ (Ne moremo) toliko djansko moč dodelile, da so Tvoje papeško vlado nehoté morali skusiti za naj močnejši terdnjavo in čisto nepremagljivo brambo vsi tisti, kterih počenjanje zlasti na to zmiraj teži, da bi jarem evangeljske postave otresli, razdjali podstavne načela, na kterih sloni družbinsko življenje, in potem — ko bi bilo kdaj mogoče — prekucnili ne le verski, ampak tudi občinski red.

Tebi toraj, sv. Oče, gre vedna hvala, da se je človeško občinstvo desihdob moglo obvarovati povodnji tistega divjaštva, kakoršno, če tudi po svoji novošegni lastniji bolj omikano, bi moralo gotovo nasledovati za takim počenjanjem, ako bi se v djanji doversilo. Pač res, Tvoje papeštvo prav očitno pojasnuje in poterjuje, kako resnične so besede, ki jih je govoril mož posebne veljave med učenim svetom v Nemcih, če ravno ni naše vere, po imenu Herder, namreč: „Brez Cerkve bi bila Evropa verjetno že zapadla samosilstvu v sužnost, ter postala polje neprenehljivih puljav, ali celo mongolska pušava.“

In — da opustimo druge dogodbe, ktere bodo Tvoji vladi, sv. Oče, v cerkveni zgodovini posebno mesto odkazale, že zato je deseti dan malega travna po vsi pravici dan veselja, dan naj slajšega radovanja. Katoliška družba za Kranjsko, še le v začetku sušca t. l. vstanovljena, želi torej s tem pismom, kakor pervencem svoje delavnosti, Tvoji Svetosti postaviti spominček omenjenega dne. Ob enem pa in v zastavo naj priserčniši ljubezni, ktero imajo družniki do Tebe, oni nikoli ne bodo prenehali v gorečih molitvah prositi Delivca vsih dobrót, da j Te še le kedaj potem blagovoli pustiti v miru in sprejeti v večne prebivališa, ko bode dovel n veseljni zbor, kterege si poklical, in bodo Tvoje oči vidile zveličanje Božje razodevati se v preljubljeni materi Cerkvi, kadar bo slavno zmago in silno veselje obhajala od solnčnega vzhoda pa do zahoda.

V Ljubljani, 1. malega travna 1869.

Vošilo do sv. Očeta, kakor je v latinskem jeziku.

Beatissime Pater!

Si sacrorum presbyteratus semisaecularium solemnitas passim quo rarior, eo carior: est profecto, quod tenerrima in Deum gratitudine perfusus universus, qua late patet, catholicus orbis jubilans exultet ad decimam, quae imminet, mensis Aprilis diem.

Decima etenim Aprilis vergit ad occasum quinquagesima Tua, Beatissime Pater, vitae presbyteralis anniversaria dies, rutilansque, qui ejusdem occasum concomitatur, splendor, quot remittit radios, totidem sane luculentissima exhibet documenta istius eximiae Dei ter optimi non in Ecclesiam tantum, sed et in omne genus humanum effusae clementiae, cujus pignus evidentissimum oque Tuus gloriosissimus jam quintum in lustrum protractus Pontificatus.

Ardentissima videlicet, qua cor Tuum in Deum atque in proximum flagrat, charitas, firmissima spes, progerminans ex ea, quae mundum vincit, fide, invicta animi fortitudo conjuncta cum prudentia prorsus singulari: hae et ejusmodi eximiae, quibus Te ceu vas electionis et instrumentum miserationum suarum Deus triunus exornaverat, animi ingeniique dotes isti Tuo universum orbem personanti aeternaque memoria digno „Non possumus“ vim adeo efficacem tribuerunt, ut Pontificatum Tuum non potuerint non experiri tamquam vallum fortissimum ac antemurale prorsus inexpugnabile omnes illi, quorum molimina in id propinquis indesinenter directa, ut excusso legis evangelicae jugo destructisque fundamentalibus, quibus vita socialis innititur, principiis, funditus, si unquam fieri posset, evertatur non religiosa solummodo, sed et civilis societas.

Tibi itaque, Beatissime Pater, nunquam non in acceptis referendum, quod societas humana hactenus praeservari potuerit prae inundatione illius barbariei, qualem, etsi pro habitu suo moderno subtiliorem non possent non pedissequam habere ejusmodi in effectum deducta molimina, Tuusque Pontificatus eximium vere in modum confert ad collustrandam aequae ac confirmandam veritatem elogii, quod vir summae in orbe litterario inter Germanos auctoritatis nomine Herder, etsi a castris nostris alienus, non dubitavit enuntiare verbis: „Absque Ecclesia Europa probabiliter mancipata extaret despotismo, evasissetque campus continuarum rixarum, vel imo solitudo mongolica.“ Atque hinc — ut alia, quae Pontificatui Tuo, Beatissime Pater, singularem in historia Ecclesiastica vindicabunt locum, praetermittamus momenta — atque jam hinc decima Aprilis dies jure merito dies laetitiae, dies jubili gratissimi, cujus monumentum hisce tabellis erectum Sodalitas Catholica pro Carniolia sub initium mensis Martii demum constituta Sanctitati Tuae offerre gestit ceu primitias fructuum suorum, simul autem et ceu pignus illius tenerrimae devotionis, qua occupati sodales ejusdem non intermittunt ferventissimas ad Largitorem omnium bonorum dirigere preces, ut tum demum Te in pace dimittere ac in aeterna recipere dignetur tabernacula, quum ad finem adducto, quod convocasti, oecumenico concilio oculi Tui viderint salutare Dei, conspiciuum in triumphante exultanteque a solis ortu usque ad occasum praedilecta matre Ecclesia.

Labaci Calendis Aprilis 1869.

Sv. Očetu Piju IX

v ponizni poklon in spomin Njihove zlate maše
11. aprila 1869.

Katoličan, od kter'ga koli kraja,
Na noge, koj napravi se svetično;
Zaigraj, pevaj čast in hvalo mično,
Zakaj veselja dan se dans obhaja! —

Sin, ki mu rojstni kraj je Sinigal'ja,
Mlad sedemdvajset let, je novomašnik;
Poslan je svečenik na dušni pašnik, —
Let dvajset tri za papeža in kralja.

Ta sveti Oče ravno dans praznuje
Petkrat deseto leto svoj'ga maštva;
In ker je luč on svetega junaštva,
Zvestobo verni vsak mu ponavljuje.

O blagi Pij, poprej Mastaj-Feretti!
Poglej Slovence tudi nas proseče:
Naj dolgo še življenja vir ti teče; —
Pred zmago slavno Bog ne daj ti umreti!

Ti vžil zarés premnogo si terpljenja,
Psovanje glupih tu, tam terdovratnih,
Ne manj slepót otrók ti renegatnih:
Oh, bodi „križ tvoj“ vsim moč prerojenja!

Josip Furlani.

Svetemu Očetu Piju IX

v spomin Njihove zlate maše 11. mal. trav. 1869.

Sred morja valov derečih,
Sred brezboštva, hudobij,
Sred laži, žugánj pretečih
Mirno Skala — Oče Pij
Nezmagljivo v bran stoji
Pljusku strasti in laži.

Sveti Oče Pij deveti,
Ljubeznjivi naš Pastir,
Ki ko zgodnja zvezda sveti
Na pravic cerkvenih vir,
Jagnje Božje na oltar
V zlati dans poklada dar.

Svet zato se verni giblje,
God zaprep je praznovan,
Serce se v veselju ziblje,
O zares presrečni dan!
Kjer le verni rod živi,
Dans veselja glas doní!

K Tebi dvigajo se klici
Danes vdanih Ti otrók,
Ki v ljubezni in pravici
Milostljivih dal si rok
Stati Piju sred nezgod
Zmagovaje „strasti rod.“

Ti mogočni Oče večni!
Milo čuj proseči klic:
On, ki dar Ti zlati všečni
Dans darí veselih lic,
Naj še mnogo mnogo lét
Srečen, blažen sné živét'!

Ti mu vso krepost podeli,
Da zmagljivo doverši
Slavno delo, ter veseli
Kmalu zložni dan zori,
Da bo z Rimom Tvojih del
Jug in sever slavo pel.
Gerča.

Piju IX za zlato mašo.

Vernih serc na milijone
Veseli se dans povsod,
Sveti Oče! nove krone,
Ktero Ti današnji god
Zmagovito in s častjó
Je posadil na glavó.

Se bojuješ za resnico
Mašnik petdeset že lét,
Terdiš Cerkvi vso pravico,
Če z zobmi tud' škriplje svet;
Prave sreče kažeš vir
Vsim, vesoljni naš Pastir!

Od izhoda do zahoda.
In od juga, polnoči
Ljudstvo vsacega naroda
Se nezmérno veseli,
Ker se stavi dans spomin
Piju — „možu bolečin.“

Tebi vsa oblast je dana,
In zato si: „s križa križ,“
Cerkev ne bo spodkopana,
Ker na Skali z njo stojíš;
Ne zmači je črna noč,
Ne zatré peklenska moč.“

Bodi torej večna slava,
Tebi Kristusov ključar!
Le pri Tebi vera prava
Je, vse cerkve Poglavar! —
Dolge leta naj živi
Sveti Oče papež Pij! —

S—v.

Čertice iz štoltjenja sv. Očeta Pija IX.

(Konec.)

(Spisuje A. Zakotkarjev.)

Vsak večer je hodil v „Tata-Giovanni“, ali enkrat ga čakajo, čakajo, — pa ga le ni. Ubogi siroteji so že žalostni in klaverno se vsedejo k večerji. Kar obstane prazna kočija pred hišo. Kočijaž berž pokliče hlapca in pravi, da je vidil ležati na ulicah mladenča, ki se je čudno zvijal in kerčevito valjal po tléh. „Zavoljo svojih konj, pristavi, mu sam nisem mogel na pomoč priti; berž pojdite, da ga kak drug voz ne povozi!“ — Vratar zdajci vzame svetilnico in urno teče na omenjeno mesto, — in koga dobí? — Naš Mastaj je bil, božjast ga je bila spet vergla in kerč ga je neusmiljeno vil. Precej ga prinesó v sirotnico in položé na ravnateljstvo posteljo. Ko siroteji zvejo, da njihov naj ljubši prijatelj leži nezaveden v hiši, vsi povprek priletijo, vse ga hoče viditi, mu streči, se ga dotakniti. Toda berž jih odpodijo, ker za otroke ni dober tak pogled.

Hitro se je po Rimu raznesla ta žalostna novica in prijatelji njegovi so bili neizrečeno žalostni, ker mislili so, da se mu je skazila vsa prihodnost. In res, tisti načelnik častne straže, ki ga napervo ni hotel med svoje sprejeti, gre k Piju VII in zahteva, naj se zdaj izbriše. (Ko so skoraj 30 lét pozneje Pij IX na apostoljski prestol sedli, in se jim je oni načelnik skazal ter prosil, naj bi ga še prideržali, ga sv. oče na videz prav terdo primejo: „Da bi še ostali, je škoda govoriti, kajti vi ste me enkrat tako terdo odpodili, drugač bi bil jaz že zdaj častnik.“ — Stari mož se prestraši, ali Pij mu ljubeznjivo ponudijo roko, pa še nekaj, — in strah je bil preč.)

Ljubeznjivi sv. oče Pij VII so hoteli to reč mladenču sami naznaniti, da bi se preveč ne ustrašil. Zato ukažejo, naj pride k njim, berž ko mu bo bolje. Mastaju se je pač precej zdelo, zakaj je klican. Ves v solzah pade papežu k nogam in zakliče: „Kaj mi je početi? Vse pota v življenje so mi zaperte, za me ni prihodnosti, zgubljen sem.“ „Utolajžite se, moj sin, odgovoré častitljivi starček,“ zmiraj je še človek za kaj, ako le to želi od Boga, da bi Njegovo voljo spopolnil. Kdo je zmožen spregledati Njegove namene? Kdo vé, če Vam ravno zato ne zapira vsake poti, da bi Vas popolnoma náse navezal? Vi mislite, da Vas odverguje, ali znabiti Vas le rešuje! Le zaupajte v Njegovo vsegomočnost! Njegovi ljubezni se izročite. Recite mu: „Moj Bog! Ti si mi dal življenje, dal premoženje, in glej! komaj sem stopil med svet, in že sem potert in ponižan. Moj Bog! vzemi me tako, kakor sem! Imej me za kar si že bodi! Le tega nikar ne dopusti, da bi mi v tvojih očéh brez koristi življenje preteklo! stori z menoj, kar koli hočeš! — Bog ni nikdar gluha za takšno molitev; Bog Vas ljubi, On Vas bo uslišal! On Vas bo uslišal, zlasti, če Marija, ki je tudi Vaša mati, ktere ime imate, svojo molitev z Vašo združi! K njej se zatecite!

Kakor prijetno hladilo so šle te besede mladenču do serca in čutil je, kakor bi mu bili dve debeli kaplji na čelo kanili. V tem trenutku je imel občutke, kakoršnih še nikdar pred ne. Spomnil se je na sv. Pavla čudoviti padec! In jel je premišljevat, če tudi njemu ni kak glas govoril, ko se je po ulicah valjal. Večkrat je Piju VII roko poljubil in potolažen ves drugačnih misli odšel.

III. Nova maša Pija IX.

Tisto jutro, ko je Mastaj s Pijem VII govoril, je naenkrat izginil iz Rima. Nihče ni vedil, kam da je šel. Še le čez nekoliko mescev se je zopet prikazal pri svojih sirotah v „Tata Giovanni“ in pri svojih drugih

prijateljih, to da ne več v svetni obleki, ampak v duhovski, kakoršno nosijo v Rimu tisti, ki se pripravljajo za ta stan: Mastaj se je svetu popolnoma odpovedal in vsega se Bogu izročil. — Kaj pravite, kako in kje se je spremenil in potolažil tako? —

Besede, ki jih je slišal iz ust sv. očeta, so zopet močno obudile v njem nekdanje želje po duhovskem stanu in zdaj je zares sklenil duhoven postati, ako mu Bog le zdravje dá. Precej zapusti Rim, gre v Sinigalijo in naznani staršem svojo odločbo. Starši mu z veseljem dovolijo. Posebno pobožna mati je bila kaj vesela; sej se je njeno upanje vresničilo, sej so se spolnile njene serčne želje in goreče molitve, da bi se njen sin popolnoma posvetil Božji službi. Le še ena skerb je bila, bolezen, ki je napravila sinu in materi že toliko britkost, da bi se le še ta odstranila! Sv. Oče Pij VII so mu svetovali, naj pribeži k Devici Mariji, na Marijo ga je spominjala njegova pobožna mati, k Mariji ga je vlekle lastno serce. Marija mu zamore, Marija mu hoče, Marija mu mora pomagati.

Na sv. kraju, ne daleč od svojega rojstnega mesta, kamor je že čez pet sto let romalo več ko 150 milijonov kristijanov — med njimi papeži in svetniki, tolažbe in pomoči zadobilo v dušnih in telesnih potrebah, na tem svetem kraju, v sveti hišici *), kjer je svoje dni stanovala Devica Marija, kjer jo je angelj Gabriel pozdravil, kjer je od sv. Duha spočela Jezusa, Sinu Božjega, kjer je živel Jezus po svojem prihodu iz Egipta, dokler ni 30 let star očitno se prikazal, učil in čudeže delal: na tem sv. kraju, v Loreti, hoče tudi on poklekati pred svojo milostno Mater, tu hoče povzdigniti roke proti njej in jih ne pred spustiti, dokler ne bo uslišala njegove prošnje, dokler mu ne bo od svojega Sina sprosila zdravja, ali kar je še več, dokler mu ne bo sprosila milosti, da bi postal vreden služabnik Gospodov. Kar si je bil namenil blagi mladenec, je tudi spopolnil. Z romarsko palico in rožnim vencem v roki se poda blede in upadeni pa lepo oblečeni romar na pot. Ko pride v svetišče in zagleda čudovito podobo presvete Device Marije z Jezuskom v naročji, pade na kolena in globoko ginjen jame premišljevat: „Sveta, neomadeževana Devica Marija je živela v revni hišici v Nazaretu s svojim čistim možem Jožefom zmiraj v naj tesnejši zvezi z Bogom. Tukaj je tista hišica. — Milosti polna je molila v svoji izbici; Gabriel, viši angelj, ji

*) Sv. hiša (Casa santa) je bila pred v sv. deželi, v Nazaretu, kamor je brez števila pobožnih kristijanov romalo; še cesarica Helena. Proti koncu 13. stoletja pa zagledajo — kakor sv. legenda pripoveduje — prebivavci krog Reke in Tersata v Dalmaciji, ko grejo 10. majnika 1291 zjutraj na delo, blizu morja hišico na takem kraji, kjer pred še ni nikdar nobeno poslopje stalo. Še bolj se začudijo, ko vidijo, da hiša nima temeljna, da kar tako sloni na tléh. Odprejo vrata; zid je rudečkast, dva čevlja debel; notri je lesen altar, podoba Matere Božje, ki ima biserni venec na glavi; v modrem plašču, v naročji ji sedi Jezuček, ki z desnico blagoslov deli, v levici pa svet derži; oba obraza sta že okajena. Strop štirivogeljne hiše je modro barvan, z zvezdicami nasejan. Nad hišico pa se vzdiguje mali zvonik. — Pa kako je prišla sem? Bolnemu škofu Aleksandru se prikaže Devica Marija in mu pové, da to je tista hiša, v kateri je ona v Nazaretu živela, da naj bo zdrav in naj to spričuje. In res je ozdravel. Na to pošlje dalmatinski deželni oblastnik štiri zanesljive može, da naj narisajo hišico, jo zmerijo in dobro pregledajo kamen in opeko; potem naj gredo v Nazaret in tam pozvedo: 1. je li res zginila hišica Matere Božje? 2. je li še na tistem mestu hišni temelj v zemlji? in 3. naj poskusijo, če se mera in enakost v vsem vjema. Ti so vse tako našli in jokojo jim tamošnji prebivavci naznanijo, da 10. majnika (1291) je hišica zginila. — Tri leta in pol so se od vsih strani romarji sem shajali. Pa tudi od tod je prešla. Angeljci so jo še v več krajev prenesli in poslednjič v Loreto. Papež Bonifacij VIII se hoče še enkrat prepričati in pošlje l. 1296 štirnajst zanesljivih, učenih mož najpred na Tersat, potem v Nazaret. Ali vse se je tako pokazalo, kakor prvič.

je oznanil, da je po volji naj Višega mati Zveličarjeva zvoljena, mati živega Boga, tukaj vidim tisto sobico in v njej sem zdaj. — Jezus, Sin večnega Očeta, je živel dvajset let, še čez, v tej mali hišici v Nazaretu, tu je bil, Kralj nebes, Stvarnik vesoljnega sveta, pokoren svojim staršem in je delal z njimi; tukaj — na te-le tla je stopala Njegova noga, je poklekovalo Njegovo koleno, kadar je za mene grešnika k Bogu molil. Zdaj klečim v ravno taisti hišici. — Jezus, sliši in usliši moje prošnje in klicanje na tem kraju, kjer si Ti toliko časa živel. Sin Davidov usmili se mene! Sin Davidov usmili se me! Ti veš, da sem reven in ubog, slab na telesu, bolehen na duši. Za nobeno, prav za nobeno stvar nisem. Svet me od sebe odganja; cerkev ne mara za mojo službo. Kaj morem, kaj hočem ubožček početi? O Marija, pomagaj! Božja pomočnica! Mati Božje milosti, Ti zdravje bolnikov, pomagaj, o pomagaj! o sprosi pri Vsegamogočnem, kterege si nekdanj ko malo dete na rokah nosila, in ki Ti je bil tukaj v vsem pokoren in postrežljiv, o sprosi mi pri Njem ozdravljenje od te hude bolezni, ki me tako muči, ki me večkrat kakor kakega obsedenca na tla verže in za vsako reč nesposobnega dela. Marija, Mati Kristusova, tudi moja Mati, pomagaj! Zdravje bolnikov, prosi za me! pomagaj mi! Sej veš, da sem Tvoj služabnik, Tvoj sin. Že od maternih persi sem Tebi posvečen: reši, o reši me. Sprosi mi zdravje, pripravi mi pot do duhovskega stanú, in jaz hočem, o Brezmadežna, o brez madeža spočeta! Tvojo slavo oznanovati, kolikor koli zamorejo moje slabe usta! Pribežališe grešnikov! Pomoč kristjanov! Kraljica devic! Ti naj čistejša, naj svetejša, neomadežana, Devica vsih devic, prosi, prosi za me!“

Tako je molil mladeneč dolgo, dolgo. Solze gorke so mu kapale iz očes. Tako se mu je zdelo, kakor bi mu angeljci šepetali: Tvoja prošnja je uslišana. Ko se še očisti v zakramentu sv. pokore in se okrepcá z angeljskim kruhom ter vse pobožno opravi, kar gre romarju, vzame spet palico v roke in lahkega serca potuje k svojim staršem v Sinigalijo, kjer se pa kmali spet poslovi in hiti nazaj v večno mesto.

Zdaj je bil dve in dvajset let star; z vso pridnostjo se loti bogoslovja in ga v treh letih tudi slavno in srečno dokonča. Prešnja strašna bolezen se ni več tako siloma povernila in sam je večkrat poznej s hvaležnim srcem ozdravljenje Mariji Devici pripisoval. V pobožnosti in čednosti je enako napredoval, kakor nekdanj v Volteri. Goreča ljubezen do Boga in bližnjega in zlasti do svojih ubožcev ga je vodila povsod pri vsem početji, in Marija prečista Devica je zmiraj ostala Kraljica njegovega serca in ga ohranila nedolžnega med toliko nevarnostmi velikega mesta. Ker ga je bolezen čedalje bolj popuščala in je bilo upati, da ga popolnoma zapusti, prejel je štiri nižje blagoslove z veliko pobožnostjo po skerbnem pripravljani. Ravno takrat se je imel v njegovem rojstnem mestu misijon napraviti in čast očetje misijonarji ga vabijo seboj, kar je tudi z veseljem storil gotovo v veliko korist.

Ali po dokončanem misijonu spet nazaj v Rim pridši berž prosi za višje blagoslove, vsaj subdijakon in diakonat. In ker ga bolezen že dolgo ni nobenkrat več napadla, je sprejel 20. decem. 1818 subdijakon in 6. marca 1819 diakonat. — Kako se je zdaj srečnega čutil, da je smel tako blizo svojega Jezusa pred oltarjem Gospodovim služiti in kot levit pri maši streči. Pa tako blizo nar Svetejšemu biti in sam ne smeti darovati nekervave daritve, brezmadežnega Jagnjeta, tega ni moglo več prenašati njegovo ljubezni plamteče serce in prav tako mu je moralo biti pri sercu, kakor takrat Petru, ko je zagledavši svojega učenika po morji hoditi, kar

v valovje Njemu naproti planil. Zatoraj še enkrat prosi za mašnikovo posvečenje. Tudi ta prošnja je uslišana ali gledé na njegovo bolezen le s tim pristavkom, da mu bo zmiraj še drug duhoven na strani stal. Ali Mastaj v svojem terdnem zaupanji, da ga je Marija v Loreti uslišala in svest si, da je že popolnoma zdrav, gre kar sam k sv. Očetu prosit oprostjenja. Prijazno ga primejo za roke in pravijo: „Da, tudi to Vam hočem dovoliti, ker tudi jaz sem preverjen, da v prihodnje Vas ne bode bolezen več napadla.“ In res od konca l. 1818 do današnjega dne (že čez petdeset let) se ni božjast nikdar več prikazala. — O kako je bil zdaj vesel, ker so se mu spolnile po tolikih težavah njegove serčne želje! O kako se je pripravljaj za ta imenitni dan! s kako serafsko pobožnostjo je molil pri posvečevanji za škofom vso mašo — pervikrat v mašni obleki — sprejel iz škofovih rok sv. obhajilo in jim obljubil zvestobo in pokoršino! —

Mastaj je tedaj mašnik. Zdaj je pa vprašanje, kje bo opravil svojo prvo daritev, svojo novo mašo? Navadno si novo posvečeni izvolijo take kraje, ki so iz kakoršnega koli vzroka za nje posebno znameniti, naj raji svoj rojstni kraj. Velika svečanost mora biti, glasna godba in petje ter pok in streljanje; obilo prijateljev in zlahtnikov obdaja novega mašnika. Uganite, kje bo vendar naš Janez Marija Mastaj pervikrat daroval Jezusovo telo in kri? — Nepotrebno vprašanje! Grofovski sin, iz tako imenitne stare rimske rodovine, — to se samo o sebi ume — bo imel svojo novo mašo v kaki bogato okinčani grajski kapeli ali pa v eni nar imenitnijh rimskih cerkev v sredi grofov, knezov in velikašev! — O ne tako, zmotili se ste! V borni kapelici sirotnice „Tata Giovanni“ je bila njegova prva maša med nedolžnimi siroteji, ki so ga ljubili kot svojega očeta, iz kterege nedolžnih ustic in čistih serc je kipela zanj molitev proti nebu, kakor dišeče kadilo.

Ali poslušajmo raji Pija IX samega, kako so se pogovarjali čez več let z nekim novomašnikom s Francoskega.

— Predragi sin! pravijo ljubeznjivo sv. Oče, podelivši mu svoj blagoslov, vi ste zdaj mašnik in ste bili že večkrat tako srečni, daritev sv. maše opravljati.

— Da! sv. Oče.

— In kje, moj sin, ste brali svojo prvo sv. mašo?

— Pri sv. Petru v Vatikanski cerkvi..

— Prav, prav... Gotovo Vam je bilo to v veliko veselje, Vam prav čestitam. — Kar mene zadeva, bral sem svojo prvo mašo v „Tata Giovanni“ med ubogimi sirotami.... In pri teh besedah umolknejo nekoliko sv. Oče, kakor da bi se globoko zamislili v presrečni spomin. Potem pa spet vprašajo: „In kje, moj sin, ste brali svojo drugo mašo?“

— Sv. oče, v cerkvi Santa Marija Maggiore. (M. D. Snežnice)..

— O zares lepa, pobožna misel! „Santa Maria Maggiore,“ preljujeznjivo svetišče. Še enkrat Vam čestitam, moj sin. — Kar mene zadeva, bral sem svojo drugo mašo v „Tata Giovanni!“ — Ubogi otroci! In sv. Oče pripognejo glavo pri poslednjih besedah in še delj molčijo, kakor popred. Potem se tretjič obernejo proti mlademu mašniku in spet vprašajo: In kje ste brali svojo tretjo mašo?

— Pri sv. Janezu v Lateranu.

— Prav dobro, prav dobro, moj sin, prav čudim se pobožnosti in srečni volitvi Vašega serca. Sv. Janez Lateranski je vstrič sv. Petra, in sv. Marija Snežnica ena naj lepših cerkev katoliškega sveta. — Kar mene zadeva, bral sem svojo tretjo mašo v „Tata Giovanni“ in, pristavijo sv. Oče z mehkim glasom, tam sem bral svojo četrto, peto in poznejše maše. Moje serce je tudi

hrepnelo po tisti reči, ki ste jo Vi vživali, pa kaj sem se mōgel odtergati od svojih ubogih otrok? Nisem li bil njihov oče! Kakošno veselje so pa imeli, me viditi pred oltarjem med seboj! Koliko zadostenje je bilo vendar to zame! —

O zares znameniti dan, 11. aprila 1819, ko so se naš nar viši pastir zaročili s sveto cerkvijo; koliko je bilo na tem dnevnu ležeče, kako vse drugač se bo pisala zgodovina 19. stoletja znabiti ravno zaradi tega odločivnega dneva! In še ta teden, v nedeljo, se bo obhajala petdesetletnica tega srečnega dneva. Ako je že za navadnega duhovna nar večja srēca in veselje za vso njegovo faro, ako je tako srečen ućakati svojo zlato mašo, kaj še le za Pija IX, milega poglavarja vesoljnega katoliškega sveta, ljubljenege pastirja več ko 200 milijonov ovćic! — Zares zelo hudoben sin bi moral biti, ki bi se ne veselil, kadar njegov oće god praznuje, ali kadar celo svojo zlato svatovščino obhaja, ako je bil tako srečen je ućakati. Zanašamo se, da tako nehvaležnih, kamnitih serc na Slovenskem ni: tedaj Slovenci, veselite se, radujte se, še to nedeljo bodo vaš sv. oće zlato mašo obhajali! O koliko tisuć in tisuć ljudi bo ta dan iz vseh strani sveta v Rimu, da bodo osebno vošili srečo nesrećnemu, pa vendar tako srećnemu starćku, ali da bodo vsaj prićujoći takrat tam! — Kako rad, kaj ne, bi bil tudi izmed nas vsak takrat tam, da bi le vidil milo in ginjeno oblićje sv. oćeta in mu kaj v dar izročil? Pa če ravno nas loćijo hribje in doline, vsak izmed nas lahko kaj za vezilo podari sv. oćetu; vsak, pravim, naj bo malo dete ali sivolas, kruljev starćek, pastir ali hlapec, mladenec ali devica, gospodar ali berać, vsak, še celo zapušćeni bleđi bolnik na mertvaški postelji, lahko kaj v dar prinese Piju IX. Ne mislim tu na denarne darove, v tej reći ste se že spet skazali vredne sinove in hćere nar vrednišega oćeta, timaveć v mislih so mi vsakoverstne dušne dobre dela. Keršanske družine! vsaj en rožni venec v saboto zvećer ali v nedeljo! In vé pobožne duše, ki imate prelepo navado, večkrat pristopiti k mizi Gospodovi, pristopite tudi to nedeljo in darujte sv. obhajilo v ta namen, sej vam je posebno znano, kolike vrednosti in potrebe so zlasti dan danes darivne in namestivne obhajila! Vi ubogi bolniki, ki britke bolećine terpite noć in dan, le en zdihljaj in nekoliko poterpljenja za Pija! Vsak naj bo pobožno v ta namen pri sv. maši, po okolišinah še pri eni več kot druge krat, naj darćek ubogim podeli, ali kaj družega dobrega opravi, kakor mu že lastno dobro serce svetuje. Vsi pa molimo in prosimo, da bi nam Bog sv. Oćeta še mnogo lět ohranil, in zahvalimo Ga, da jih je do zdaj iz toliko in toliko nevarnosti oteval; prosimo za spravo in razširjanje sv. katoliške cerkve; posebno pa tudi priporoćujmo sv. Oćeta presveti Devici Mariji, ki jih je že tolikrat rešila in zvesto spremljevala po Golgoti, naj jim že vendar sprosi rešenje od zagrizenih sovražnikov in jih vsaj na stare dni pripelje na Tabor veselja in miru! —

Vera in njeni nasprotniki.

III.

Malomarnost.

V obeh poprešnjih odstavkih overžene misli imajo namen djansko načelo vstanoviti, kteremu se pravi malomarnost v veri. Ker smo pa obe poprešnji misli že overgli, smo ob enem tudi tej napaki pot zaperli. Vender pa, ker je malomarnost v veri naj večja rana družinskega življenja, ne more biti odveć, marveć prav koristno bo, da naravnost na njo oči obrnemo.

1. Kaj je djanska malomarnost v veri? Ogleđuj jo od ktere strani hoćeš, vedno jo boš kot ćudno

gerdobo vidil. Stran, po kteri je še naj vabljevša, je modroslovna, kajti tak ćlovek hoće nad druge povzdignjen biti, misleć, da ima jasnejši um memo navadno izobraženih ljudi. Malomarnost pa v modroslovji ni nič drugega kot neslana reć, kajti vera je v tem, da ni samo skupnost spoštovanja in vnetkov do najvišega Gospoda, temuć je tudi razodenje mnogih resnic, ki govore o Bogu in o nas, o sedanjem in prihodnjem življenji, o pravih dobrotah in o resnićnih zlegih tega in prihodnjega življenja.

Kaj se pa pravi v veri malomaren biti? Pravi se za resnice, ktere so same po sebi veliko vredne in ćloveku neogibno potrebne, malo pećati se. Samo dvomiti nad ktero tacih resnic je že smert duše, ako se kdo le nekoliko čez navadne reći povzdigniti zamore. Malomarnost do resnice ima tudi nekaj neumnega v sebi, in da se v taki stan zabrede, mora ćlovek popolnoma posveten biti, ter ne misliti na škodo take nevednosti in ne na veliko vrednost takih vednosti. Z drugimi besedami se to tako-le glasi: Nić ni na tem ležeće, ali sem preprićan, ali verujem, da imam neumerjoćo dušo, ali živim in konec storim kakor žival; vse eno je, ali je Bog vse te resnice razodel, ali imamo pa svojo slabo pamet za vodnico; ali se za prihodnost nimamo nič bati, ali se imamo veliko bati; ali je res, da bomo kdaj družniki angelov postali, ali pa da se bomo v nič spremenili, iz ćesar smo vstvarjeni. Tako in enako govori malomarnež v veri o naj svetejših rećeh, ki se ozirajo na ćloveka, kakor tudi na Boga. Če tedaj ćlovek, ki se za vse take potrebne vednosti celó nič ne peća, zasluži ime in slavo modroslovja, potem je res modroslovje modro-oslovje!

Pa ne le zoper modroslovje, ampak tudi zoper navadno pamet se pregreši malomarnost v veri, ter se pokaže kot prava neslanost, če ne družega. Ni mi treba pri nikakoršnjem modroslovcu biti, pa bom gotovo spoznal in spredil, če mi je mogoće malomarnemu biti v reći, na ktero je zastavljena vsa moja sreća. Ako je hišni gospodar malomaren v pravdi, nad ktere izidom visi sreća ali nesreća cele hiše, kaj bo iz tega? Ali sme vojvod malomaren biti, če naj se imeniten grićek obsede ali ne, na kterege posest je zastavljena zmaga? Ali zamore vladar malomaren biti proti temu, če naj se ravna zoper, ali za njegov prestol? Kdor bi kaj takega terdil, smelo bi se mu reći, da ima eno kolesce preveć ali pa premalo v glavi. Malomaren v veri je še vse huji, kajti on se ne meni za zaklade, kteri so neskonćno veči vrednosti memo imenovanih. Če je resnićno — in to je nedvomljivo —, da vera z eno roko ćloveka, z drugo Boga objema, ob eni strani na ćasnost, ob drugi na većnost mejí, če je tudi (v tvojem umu) vse, kar se o veri govori in ući, negotovo in poveršno vtemeljeno, mora vender vsaka zdrava pamet želeti, da se natanko, neoveržljivo in temelito preiskuje tako dolgo, da se ćista resnica na beli dan spravi. Kaj je torej od tacih ljudi misliti, ki se za resnico ne pećajo, ko vender vidijo, da so ji naj veljavniši možje, naj bolj prebrisane glave neoveržljivo spricevalo dali?

Taka napaćnost je brez mere, prekosi jo le še greh, ki v njej tići. Vera ni samo dobrota za ćloveka, ampak je tudi pravica božja; to naj si vsak dobro v spomin vtisne. Pa ako bi nam vera tudi nikakoršnjih dobrot ne obrodila, ako bi ne bila nič družega kot tolažba sedanjega, in zvelićanje prihodnega življenja, če bi tudi za ćloveka nič družega ne bila kot naj težavniši žertva, vender vera vedno ostane naj svetejši dolžnost, kajti Bog ima pravico jo od nas tirjati. Dokler je Bog stvarnik ćloveka in družine in vladar obeh, naj viši in neomejeni Gospod, dokler se mu vsegamogoćnost, pravićnost, modrost, resnica, svetost, neskonćna dobrota

prilastuje, je tudi naša dolžnost, njemu se klanjati, njega spoznati, njega v pomoč klicati, njemu se zahvaljevati in njega moliti. Vsako njegovo ime, vsaka lastnost nas veže z nerazvezljivo vezjo k veri in k njegovemu veličanstvu; zaradi tega se pravi proti Bogu malomaren biti in njegove pravice zametovati toliko, kakor bi rekel: meni je vse eno, ali se obernem do Boga in ga častim in molim, ali pa da se od njega odvernem in ga preklinjam.

Še bolj se spozná velikost takega preklinovanja, ako zgled iz djanskega življenja vzamemo. Misli si moža, ki bi svoji ženi rekel: meni je vse eno, ali živim s tabo ali s kako drugo! Misli si sina, ki bi očetu rekel: vas spoštujem, pa ne več kakor vsacega drugega moža! Misli si podložnega, ki bi djal: meni je vse eno, ali sem pokoren svojemu vladarju, ali pa njegovemu sovražniku! Kako bi ti tako mlačnost, tako malomarnost sodil, — ali bi tudi rekel, da tak pregrešek ni velik? Ali se smé primerjati očetovska ljubezen z ljubeznijo tujca, vladar s sovražnikom njegovim, in žena z očitno grešnico? Kdo je tako nespameten! Ne stori pa mar tisti, ki versko malomarnost čisla, še vse kaj hujšega? Ako ti čiste neveste Jezusa Kristusa, svete cerkve, nič bolj ne ljubiš, kakor shodišče zmotnjáv; ako imaš tisto spoštovanje do Lutrove, Kalvinove, Cvinglitove vere, kakor do vere aposteljnov, očakov in prerokov (ki je čisto shranjena v katoliški cerkvi); ako ti svete opravila sv. katoliške cerkve toliko čislaš, kolikor človeške najdbe kake zmešane pameti, ako ti z obnašanjem pokažeš, da ti je v resnici vse eno: ali ni to pregreha, ktere velikost si komaj misliti zamoremo? Nekdo je djal, da taka nesrečna malomarnost zataji popolnoma kerščanstvo, in da pravi in resnični odpad od Jezusa Kristusa v sebi ima. Zamore se pa še dodati, da to ima djansko brezboštvo v sebi. Popolno taji kerščanstvo, kdor tako terdi, to je očitno, kajti kdor ima vsako vero za dobro, ne more verovati, da je razodenje; če pa je razodenje, misli, da na tem ni nič ležeče, ali razodenje pozná ali ne, in ali se po njem ravná, ali ne; drugače bi ne premogel malomaren biti. Ako bi vojak rekel: mi je pač vse eno, ali grem na bojišče ali v šotoru ostanem, bi jasno pokazal, da ni morebiti nobenih ukazov od poveljnika prejel, ali pa da jim noče pokoren biti. Enako se mora o tistem misliti, ki pravi, da mu je vsaka vera enako dobra, kajti on terdi v djanji, da Jezus v tem oziru ni nobene zapovedi dal, ali da nismo zavezani njegovim zapovedim pokorni biti.

Ravno tako prepričanje pa je pravo zatajenje kerščanske vere in polen odpad od nje, kajti to resnico razodenja popolnoma izloči. (Dalje nasl.)

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. Pripravljalo se je več posestnikov ter mestnjanov tudi iz Ljubljane v Rim na petdesetletnico; koliko ravno jih je odrinilo in kateri, nam še ni znano, veselo pa je, da jih vendar nekaj gre. Tudi smemo z zadovoljnostjo naznaniti, da se neko posebno veselje in dober duh po Ljubljani razodeva o tej lepi priliki tako redke papeževe slovesnosti.

— Tako lepe pisave je redkokrat viditi, kakor je vošilo, ki ga je „katoliška družba“ napravila sv. Očetu. Pisano je na pergament in prekrasno vezano v rudeči svilnati žamet, obrob je umetno ozališan. Naslovni list je podoben pozlačenemu okviru, v katerem vse migljá v zlatih arabeskah. Zgoraj v sredi je papeževa trojnata krona (tijara) z zlatima ključema med palmovjem. V oglih sta mestni in kranjski gerb. Spodej je prav umetno s peresom zrisan Kristus, podavajoč ključé sv.

Petru, ki stoji pred skalo, na kateri je zidana cerkev. Napis je narejen z debelimi zlatimi čerkami.

Drugi list ima sreberno okinčanje z lovorikami ob krajih in s podobo ljubljanskega mesta zgorej, kakor se s pod Turna vidi. Tretja stran ima zopet zlate obkrajke. V obrob četrte strani je vpletena od preč. o. Benvenuta sostavljena časopisnica:

Vox populi Xni. intonuit: Conserva Deus ovilis unici Pium. Bilo je to prelepo delo nekaj dni viditi v prodajalnici pri g. Gerberji, kamor so ga Ljubljanci pridno hodili gledat.

Šole za silo in delavci v njih. Tudi v tem oziru se je za ljudstvo veliko storilo v konkordatni dobi, in sicer po duhovstvu, kar sleherni vé, kdor ni nalaš slép. V mehovski duhovni na Dolenskem n. pr. (kakor smo zvedili) pred 13 leti skorej živ človek ni znal brati, zdaj pa mladost že večí del v cerkvi iz molitvenikov molí. Letos imajo 84 podgrajskih otrok v taki zasebni šoli. Le škoda, da šolskega primernege poslopja nimajo, ter jih mora duhovni pastir v starem na pol podertem farovžu učiti — dopoldne od 9—11 dečke, popoldne od 1—2 pa deklice. Plačilo se vé, so le strele, ktere kak „liberalec“ nad duhovstvo razsuje. —

Od katoliške družbe. „Zlatomašnik sv. Oče Pij IX,“ družbine bukvice, so se 6. t. m. razposlale vsem družnikom katoliške družbe. Prečastiti gospodje, do kterih so poslane, naj jih blagovolijo po pridjanem imeniku razposlati po duhovnijah, tako da jih družniki dobodo v roke do 11. t. m.

Družniki katoliške družbe v Ljubljani in po okolici dobijo bukvice pri g. bukvarji Gerberji ali pa v družbini pisarnici. Zamorejo pa družniki vzeti ali slovenske „Zlatomašnik Pij IX,“ ali pa nemške „Die tapferen Vertheidiger von Monte rotondo.“

Letni doneski se sprejemajo v pisarnici „v gospodskih ulicah št. 214 v 1. nadstropji, dopoldne ob 10., ali pa pri g. Gerberju.

Marsikteri so v zmoti zastran vstopnic, torej naj povemo, da vstopnica se le takrat dobi, kadar kdo plača, in pa za toliko mescev, za kolikor je plačano.

Pri 1. shodu učiteljskega društva za Kranjsko v sredo 31. p. m. je bil izvoljen za prvosednika g. Andrej Praprotnik in za blagajničarja g. Matej Močnik. Odborniki so gg.: L. Belar, Gerkman, Tomšič, Raktelj, Šot, Govekar, Kuhar in Stegnar. O govorih in obravnavah ne moremo pisati, ne bivši pričujoči; sliši pa se, da je g. učitelj Močnik o razmeri učiteljstva do cerkve govore povedal marsiktero modro in praktično.

Naznanilo.

Iz mnogih dopisov pozvedujem, da je večina volilcev kranjsko-loško-terziškega okraja nameravala namesti ranjcega gosp. Antona Kos-a ko poslanca v deželni zbor mene voliti.

Tega zaupanja sem sicer prav vesel in tudi prav hvaležen. Al prepričan o veliki važnosti in pa težavi poslanstva ravno v sedanjih časih, in šeleč, da se odverne vsaka pomota med volilci, ne morem se zderžati, da ne bi očitno tudi jez priporočal zmožnejšega in v vseh zaderah izvrstno najdenega, poštenega in vernega rodoljuba, po „Novicah“ in „Danici“ priporočanega gospoda dr. Razlag-a. Prosim tedaj volilce vse: naj enoglasno namesti mene volijo njega! Boljšega zastopnika v naših mnogoverstnih potrebah ni treba iskati in ga tudi ni lahko dobiti. Mož je, da Bog daj veliko takih!

V Ljubljani 6. aprila 1869.

Fr. Krumar, korar.

Iz Maribora A. (Znamnja časa.) Za katoličane je čas zlate maše sv. Očeta javni kazavec, ki na tanko

kaže, kako da stojimo s svojim katoliškim prepričanjem in z udanostjo do namestnika Kristusovega. Veseli glasi dohajajo iz vseh krajev sveta, kako da si verniki prizadevajo, kolikor le mogoče, pokazati sv. Očetu svojo ljubezen in udanost; kažejo se pa tudi žalostne prikazni vnemarnosti, še celó žolča in hudobije po drugod, kjer je mavtarstvo, ali husomanija, ali rovarstvo katoliško zavest podirilo in zvedenilo. — Kar zadeva lavantinsko škofijo, jih je, kakor po drugod, tudi pri nas mnogo podpisalo pismo, ki sv. Očetu o tem veselem prigodku srečo voši in udanost izreka; toda mesta naše so tudi o tej priliki pokazale, da v obče spadajo k kraljestvu pozemskemu, a ne nebeškemu, ter so skoraj čisto prezerle sv. Očeta. Tudi iz fará na kmetih je sem ter tje le malo imen, in še to tacih, da se očitno vidi, da mnogi možje, ki v srenjah zvonec nosijo, niso posebni prijatelji svetemu Očetu. V nekterih krajih ljudi nevednost moti, da se podpisanja bojé, kakor bes križa; po družih pa nemškutarški duh, napuhov brat, ki ima za družico duševno in versko vnemarnost, rodi pa greh in traparije. Denarja v pomoč sv. Očetu v njih veliki sili se je nabralo nekaj čez 2200 gl. Gledé na to, da mestni prebivalci po večem nimajo ne serca, ne groša za kako sveto stvar, da n. pr. stolna marib. fara, dasi je tudi duhovščina svoj darek vložila, še 100 gl. ni zmogla, je oni znesek, sicer majhen v primeri z družimi škofijami (sekovska je odposlala do 36.000 frankov); gledé na to pa, da je dar prostega, z davki in revami obloženega naroda, je vendar znamenit in lepo spričuje, da národ ni z onimi, ki so zoper sv. Očeta.

Tudi iz družega ozira je sedanji čas prav zanimljiv. Koliko se je storilo o tej priliki po Nemškem, kako so nemški študentje na vseučiliščih z vso živahnostjo mladih serc svojemu duhovskemu Očetu v Rimu udanost in ljubezen lepo na znanje dali; pri nas v Avstrii pa, kjer niso katoličani tako silno s protestanti pomešani, kakor na Nemškem, kjer imamo univerzitet, ki so po ustanovitvi celó katoliški závodi, kako mlačno in vse drugač je pri nas! Le v Beču in Inomostu je našlo blago povabilo nemških študentov vsaj nekaki odziv; druge vseučilišča so ostale mertve, ali se pa preučeni profesorji in dohtarji temu naravnoč ustavljajo, kakor v Pragi; nekteri slovanski listi imajo s Husom preveč dela, ter ga pomagajo v eno versto s svetim Cirilom in Metodom postavljati; in slovenskim študentom že v mladosti visoka politika silo glave beli, ter podpisujejo nezaupnico slovenskim poslancem tudi zato, ker so le-ti preveč katoliški in nočejo regljati zoper sv. cerkev in nje pravice! — Vse to so prebritke prikazni vnemarnosti in jako puhle, kiljave olike, ki se izlega iz nemáko-židovskega in njemu sorodnega liberalnega časnikarstva. Uboga domovina!

Iz Maribora imamo dopis † o bivših volitvah, ki se anamo vsega dati tiskati, ker je mučno stare in dostikrat neprijetne reči na dan vleči. Ker se pa pogosto godí, da je treba poslanca tu ali tam voliti, naj v dotični poduk saj nekoliko povzamemo iz omenjenega daljšega dopisa. Pravi pa med drugim: „Da je duhovščina le še faktor, ki se mora v poštév jemati, to nam je „Sl. N.“ sam priznal. In k temu, ste brali program Dominkušev? Lep je ta program..., ali ste pa najšli v njem le eno besedico o veri, ali o Bogu, ali o cerkvi? No, hvala Bogu, slovenski narod pa še vendar ni tako daleč prišel na potu „liberalizma“, kakor bi nekteri gospodje radi... Vse to je bilo vediti že dolgo pred volitvijo... Zdaj ko je volitev že davno bila, se ni bati, da bi kaj skvarili, in rečemo torej: če so slovenski konservativci doslej pasivni bili (se pri volitvah niso za nobeno stran pečali), treba bo zanaprej se dela lotiti, treba bo možato na noge stopiti. Že zdaj

se čujejo tu pa tam glasovi o „narodno-katoliškem volilnem odboru,“ vendar kaj več o tem drugokrat.

Iz Amerike. Wabashaw, Minn. Gotovo boste že popraševali, kaj je vzrok, da kar nič več ne pišem. V jeseni sem sicer dolg dopis za „Danico“ poslal, ki se je pa po poti zgubiti mogel, ker se ni natisnil, obseg je bil — popotovanje v moje poprejšnje misijone. *) Pozneje sem imel pa vedno dovolj opraviti in nisem mogel na pisanje misliti. Delali smo majhno cerkvico v Minejski, mesticu Vabaškega kantona. Stala je samo 1200 amer. dolarjev, — narejena je iz lesa 40 čevljev dolga in 30 široka, prav prijazna in dovolj prostorna za tako majhno čedico, kakor jo imam tam. Zdaj pa zopet za drugo pripravljamo v „Highland-u,“ ki bo tudi iz lesa, pa precej večja, 60 čevljev dolga in 30 široka, z lepim stolpom. Stala bo blizo 2000 dolarjev, ali malo manj kakor 4 tisuč goldinarjev. Vidite tedaj, kadar se tu o novih cerkvah piše, si nikdar ne smete domišljevat, da take cerkve delamo, kakor je postavim Vaša Ternovska, ali druge po Kranjskem; o ne, takih je tu le malo po velikih mestih, sicer po kmetih ali malih mestih pa le bolj lesene delajo. Vender tudi ne mislite, da hlode skupaj zložé, kakor na Kranjskem za skedne; ne, temuč imajo nalaš zato urezani les, ki se po posebnih pravilih, ki jih tesarji znati morajo, skupaj sklada tako lično, da ima cerkev ali hiša prav prijazen obraz. Take hiše delajo iz lesa, da marsiktera po 10 tisuč dolarjev stane, pa še veliko več. Take krasne palače iz lesa naredé tako umetno okinčane, da se človek skoraj ne more nagledati in načuditi umetnosti, ki si kaj tacega zmisli. Tako bomo cerkvá zdaj kmalo dosti imeli, da bi si le ljudje tudi bolj prizadevali, tempeljne prave čednosti in pobožnosti v sercih zidati; toda žalibog, tu še veliko manjka. Marsikteri katoličani tu namestu Boga le mamoná časté, — vsegamogočni dolar jim je bog in vse; — po bogastvu hrepenijo, za vse drugo so gluhi; le po imenu še katoličani ostanejo. Kadar pa bogati postanejo, potem jim je še vera preborna, reč, ki je le za nevedne reveže, ne pa za bogatine, pred kterimi samo se Amerika uklanja. Bogatin je tu mož in gospod, ako bi prav oslovske ušesa imel; učenost in umetnost brez bogastva se rada le malo ceni. To je poseben vzrok neznanega hrepenenja po denarju. Marsikteri katoličani, ki že iz Evrope precej dobro mero prevzetnosti prinesejo in jo tu v prosti Ameriki do verha napolnijo — vsi pijani in vertoglati napčnega zapopadka prostosti, kadar malo bogatejši postanejo, se ne zmenijo dosti več za duhovne in cerkev. Ako kak tako imenovani katoličan včasi za malo minut v cerkev stopi, malo berke zaviha, okoli sebe zijá, in kadar ga zadene kaka beseda, ki ni ravno po njegovih prostih mislih, — jo pa iz cerkve pobere ubogo ljudstvo in duhovna milovaje, da še niso luči prave „kulture“ in „aufklärung“ dosegli. Le to jim ne gre v glavo, zakaj cerkev skrivne družbe sovraži in zameta, ker, kakor pravijo, samo dobre ljudi vpisujejo. Jas jih imam tu v mestu cele kupe tacih odpadencev med Nemci (Irca pa ne enega ne, ker so bolj terdni v veri in vdani otroci kat. cerkve), ki so pri skrivnih družbah, in vender mislijo, da so naj boljši katoličani, da jih duhoven k sv. zakramentom ne pusti, to je pa njegova krivica, naj tedaj sam gleda, kako bo enkrat odgovarjal za take „pobožne“, „pravične“ mavtarje, ker jih k mizi Gospodovi ne pusti z ubogimi grešniki! Tako mi marsikteri očita. Se vé, da taki bi ne prejimali ss. zakramentov, ko bi prav cerkev tacih zakletih družb ne prepovedovala, — ker že prevzetnost bi jim ne pustila se ponižati. Kolikokrat se zgodi, da kak taki odpadenec za botra v cerkev pride in se pred

*) Res nismo nič prejeli. Škoda!

ljudstvom pokazati hoče, da še kaj do cerkvenih reči derži; pa kaka sramota za-nj in kako sitno za duhovna — mu pred vsim ljudstvom reči, da ga zato ne more sprejeti, ker se je iz cerkvene družbe izobčil, kadar se je v skrivno zapisal. Da mora duhoven v tacih okoliščinah sovražnike imeti, je več kakor gotovo, vendar pa je celo dobro znamenje, ako ga taki sovražijo. Res je, da tu v mestu imam veliko veliko sitnost in težav, in žali me močno viditi toliko katoličanov v naročju nevere, skrivnih družb in pregrešnih veselic. Otroci ne vidijo dobrega zgleda doma, ki bi jih vterdil v keršanskem življenji, zunaj se pa med otroci iz vsih vetrov le hudobij učijo. Šola, ta še malo pomaga, da saj otroci zvejo, pri čem da so, ker doma jih ravno tako zredijo kakor psičke — brez molitve, brez spoznavanja pravega Boga. Otroci 12 let stari v šolo pridejo in se še pokrižati ne znajo. Vendar to le katoličanom v mestu velja; po kmetih okoli mesta so pa dobri ljudje, vdani svojemu pastirju, tako da sitnosti in težave, ki mu jih odpadenci pripravljajo, ložej pozabi, ko vidi, kako mu je večina vdana.

Šola mi prav veliko veselje dela. Imeli smo že okoli 80 učencev, zdaj na spomlad se bo pa število zmanjšalo. Otroci so večji del od slabih katoličanov, ki se za cerkev le malo ali nič ne zmenijo, tedaj me jako veseli, da se saj otroci kaj od Boga učiti zamorejo. Le škoda, da pri toliko misijonskih opravilih le redko morem v šoli biti. — Zdaj sem zopet sam, č. g. Toplak je svoj lastni misijon dobil. Mil. škof so mi obljubili, da bodo moj misijon razdelili v dva prihodnje poletje, potem bo pa že ložej. Zarad bolnikov je najtežavnejše, včasih sem ravno pripravljen v kaki daljni misijon iti, pa pride kdo po-me od ravno nasprotnega kraja. Ta teden sem bil eno noč trikrat k bolnikom klican, k dvema v mestu, k enemu pa tri ure daleč iz mesta; posebno zdaj je prav veliko bolnih po mojih misijonih in vsako uro moram biti pripravljen. Ko bi ljudstvo skupaj imel, bi še bilo, tako je pa težavno, ker so razkropljeni po deželi kakih osem do deset ur v krogu.

Letos smo imeli kaj lepo zimo, nič mraza do zdaj, snega le malo, zdaj ene dni je pa prav mraz, tako da se vidi, da zima hoče svojo pravico imeti, akoravno pozneje. To leto je za vse prav revno; pšenica je po ceni, tako da jo kmetje nočejo prodajati, čakajo ž njo do spomladi. To stori, da vse gre le počasi; kupčevavci, štacunarji, rokodelci imajo dovolj časa si počiti, kmet in njegova pšenica je v Minesoti vapor (parnik), ki celo deželo goni, — ko ta zastane, pa vse stoji in dremlje. 4. t. m. je novi predsednik zedinjenih deržav — general Grant kermilo vladanja v roke prijel. Od njega nimamo ravno veliko upati, ker se po sprideni, radikalni stranki ravná; vendar 4 leta bo treba ž njim poterpeti in gledati, kako se bo obnašal. Grant ravno diplomat ni, tudi govornik ne, ampak izversten vojak, kakoršnega se je v zadnji vojski skazal. — Ni mi treba omeniti, da novice iz Avstrije niso nič posebno mikavne za katoličane, in duhovni boste kmalo imeli več sitnost v kat. deželi, kakor jih imamo mi tu med mešanico iz vsih vetrov. Še bi kaj pisal, pa je ravno čas za večerno molitev, ki jo imamo v postu vsaki večer v cerkvi.

Jak. Trobec.

Iz Amerike. Iz Marquette-a (Market-a) pišejo mil. škof Mrak, da so 3. sušca nastopili svojo novo službo, vernivši se od vikšega škofa iz Cincinata v Marquette. Mislili so skrivaj priti, naznanjeno pa je bilo po telegrafu in torej je prišlo poslanstvo 4 ure daleč naproti in bilo je celo mesto na nogah, ko so prišli, in pa vsa cerkev čisto polna ljudstva, ktereга so potem nagovorili in blagoslovili.

„Zdaj tedaj,“ pravijo novi škof, „imam tukaj na-

stopiti mesto prednika (Baraga), ki je bil kakor svetnik; — težavna služba. Sam si nisem poprej mislil, da ga ljudstvo v toliki časti ima. V naj večji ceno stavijo, kaj od njega imeti. Popraševali so me po njegovem obrazu (portretu), pa jih ni več.“ Nato naročajo, da naj se jim vse Baragove podobe pošljejo v novi Jork, ktere so še pri gosp. korarji Novak-u. Poslali bodo tedaj preč. gosp. kanonik dr. Leben v kratkem Baragove podobe v Ameriko, in kdor je dosedaj nima, je potlej ne bode več lahko dobil.

V pismu je priložena fotografija prav lične stolne cerkve, ki so jo zidali ranjki škof Baraga. Zraven nje je škofijako stanovanje, ki je bila poprej cerkev, pa tako majhno, da jim bode treba novega zidati. Bil je ondi en duhoven in en študent iz bratislavske škofije, in napravili so bili 7. sušca pervikrat pontifikalno mašo. Market je precej veliko mestice in srenja ima angleške, francoske in nemške prebivalce. Torej se zaporedoma v enem trojnih jezikov naredi glavna pridiga, v drugih dveh jezicih pa je le posnetek.

Kako učeni so tudi marsikteri amerikanski časniki, kaže o tej priliki „Tribune“ v Detroitu, ki pravi, da je gosp. škof Mrak iz Španije domá. (He is a native of Spain and 60 years of age.)

Kraljici nebeški.

Čast Kraljici preponišni
Na prestolu verh nebá,
Čast Devici, naj bolj bližnji
Pomočnici grešnika!
Čast nevesti trikrat srečni
V slavi nebeščánov večni!

Ki pod križem si jokala
Od presilnih bolečin,
Te ljubezen pripeljala,
Je do slave visočin!
S sinom v raju vred kraljuješ,
Prošnje naše uslišuješ!

Ternje bolečin skeleče
Rane vreže Ti v sercé,
Ali rožice cveteče
Se iz ternja spremené,
Venec nevenljiv ovija
Glavo Tebi, o Marija!

Srečni — Tebi so enaki,
Ki s Teboj terpeli so,
Kterim tu nesréč oblaki
Boljši stan zakrivajo:
Saj z življenjem terpež mine —
Rož'ca raste iz ternine.

Hrabroslav Perné.

Vstani!

„Vstani!“ modri Stvarnik, Bog zavpije:
In svitloba se ko blisk razlije,
Tuđ nebó z obokom se zapira,
Tú je zemlja, morje tam se zbira,
Greje solnce, sije potlej luna,
Šviga riba, peva tičja struna,
Cvète drevje, čversto klije trava,
Živ je Adam, krasna vsa narava.

„Vstani!“ zbuja Oče te po vesti;
„Vstani!“ daj se sužnosti otresti!
Glej, otrok moj: „Jaz sem pot, resnica;“
Ti brez mene zbegana ovčica. —
In ko grešnik res iz spanja vstane,
Bog ga sprejme, angelček postane,
Bel ko limbar, drag otrok je Božji,
Čin mu vsak lepoto dušno množi.

„Vstani!“ slednjič vsim Sodnik poreče.
Križ zabliskne, grešnik že trepeče,
Plaho gleda, obupljivo vpije;
Eden upa, drug roké si vije,
Med-nje švigne angelj pričujoči,
Vse ludobne od poštenih loči;
Bog pa ki v kraljestvo vabi srečne
Grešne v teme stermoglavi večne.

Dragi, jeli boš na strani pravi? —
Glej, da greh na levo te ne spravi!
Jeli upaš večno saj življenje,
Ali čaka vedno te trpljenje? —
Zdaj premiali, — zdrami se, — ne odlašaj,
Vzem' čelado, z mečem se opasaj;
Danes vstani, — jutri bo prepozno,
Ko priklenjen boš na večnost grozno!

Josip Furlani.

Razgled po svetu.

V dan zlate maše sv. Očeta bodo katol. družbe na Dunaju imele skupno obhajilo. — Duhovni praške nadškofije so sklenili poslati posebej zase lepo vošilo sv. Očetu. — Pruski kralj je pooblastil vojvoda Ratiborskoga, da naj sv. Očetu sporoči njegove vošila za zlato mašo. — Med podpisi, ki so šli iz Saksonskega do sv. Očeta, je tudi podpis kralja in obeh kraljevičev. — Tudi darovi se pošiljajo od vsih krajev. — Tedaj tudi iz protestantskih krajev se pošiljajo vošila za ta lepi god v Rim; čudno pa, da se nekterim katoličanom tako nevarno zdi, ako mladina svoje vošila izreče svojemu duhovnemu Očetu! Menda se dandanes saj ne bojé več z judi vred, rekoč: „Venient Romani et tollent nostrum locum et gentem!“

Red cerkvene slovesnosti v Rimu za prihodnjo nedeljo je ta-le: Sv. Oče bodo imeli sv. mašo zjutraj med 7–8. uro pri altari sv. Petra. Pričujoči bodo kardinali, prelati, papežev dvor, diplomati, rimsko starašinstvo, vojaštvo, pa ljudstva gotovo polna velikanska cerkev sv. Petra z vesoljnega sveta. Proti poldnevu bodo sv. Oče v Vatikanu jeli sprejemati razne poslanstva. Popoldan se bodo sv. Oče podali v ubožnico „Tata-Janez“, kjer so pred 50 leti imeli novo mašo. Dopoldne proti 10 bode tudi papežovo vojaštvo pod generalom Kanclerjem razstavljeno pred Vatikanom. Zvečer bo vse mesto umetno razsvitljeno. O povračanju sv. Očeta iz ubožnice v Vatikan jih bode pri angelskem mostu pozdravilo papežovo mornarstvo in topništvo angelskega grada.

Adresa akademiškega starašinstva do svetega Očeta v Pragi je postala znamenje, kateremu se je mnogo zopervalo. V judovsko-nemški kazini v Pragi se je naj poprej zlegel protest za profesorje in doktorje, kterega so tudi nekteri podpisali; nekteri pa so pozneje podpise zbrisali. Veliki ponedeljek je pravniško doktorstvo protestovalo zoper adresu; toda pri tem so se nekteri doktorji skazali za moške in verle katoličane, kakor ddr. Bružek in Petržilko in 20 glasov zoper 48 je bilo nasproti protestu. Veš pa, dragi bravec, da med 48 je bilo 25 judov, kakor se sliši, in koliko pa protestantov, se ne vé. Še huji so bili medicinski doktorji veliki terek, kjer tu sta bila le dva glasova zoper protest. (Ni dvomiti, da tukaj je bilo judov še veliko več, torej se počenjanju ni čuditi.) „Fr. Vor.“ — Sploh je sedanja slovesnost v Rimu že do zdaj obilno skazala, kje so verne in katoliške misli, kje pa zoperkatoliške in sovražljive serca.

V Pragi sta imela duhovne konferencije ali premissljevanja za gospode: g. o. Šmude v nemškem, g. o. Svoboda v slovanskem jeziku, pri kterih se je gospoda prav številno vdeleževala. Sklep je bil veliko nedeljo zjutraj s sv. Obhajilom med mašo. To je prava in spoštovanja vredna „inteligencija“, ktera iše zakladov,

ki jih molj ne ujé in daje tudi Bogu, kar je Božjega. — Razširjal se je po Pragi nekaj dni čudni glas, da pojde strašanska deputacija kardinala prosit, da naj se jezuitom saj prepové po drugih cerkvah pridigati, razun v svoji, ako se že čisto odpraviti ne morejo; če pa to nič ne pomaga, da jih bo veliko k luteranom prestopilo. Zares pride velikonočni ponedeljek 300 gospodov pred kardinala. In kaj so rekli gospodu kardinalu vikšemu škofu? Prav priserčno so ga zahvalili za duhovne vaje, ki so jim bile dovoljene ter sta jih z njimi imela čč. oo. jezuita veliki teden. In prosili so, da bi se jim tudi naslednje leta ta velika dobrota dovolila. Tako, pripoveduje „Fr. Vor.“ se je godilo ravno tisti čas, ko se je v „Doktorenkollegium-u“ lomastilo zoper papeža in Cerkev.

V novem Orleanu je 19. sveč. t. l. v katoliško cerkev prestopila držina dr. J. J. Colgin-a, namreč žena s šesterimi otroci. Doktor sam je držino k altariju spremljal in je obljubil, da bode premišljeval nauke katoliške cerkve in razsvitljenja prosil ter upa, da tudi on še postane katolik.

Civilni zakon. K merševemu vdeleževanju necerkvenega ali civilnega zakona (ko je namreč skoz leto bilo samo 12 tacih žalostnih zakonov po Cislajtanii) pristavlja „Kat. list“: Škoda, da se nam ne pové, ktere vere so bile une dvanajstere glave. Morebiti „demi monde“ z judi, judovka s protestantom, katolikinja z judom, gerkinja z luteranom, ne mara bogatini, ali kervni bližnji sorodovinci, kakoršnim katoliška cerkev ženitve ne more dopustiti? Ali so bili katoličan s katoličanko, in koliko tacih, bi bilo vredno vediti, in dobro bi bilo, da katoliški listi vsaki primérlejš posvetne ženitve na tanko zaznamnjajo in poišejo.

Iz Svete zemlje se slišijo marsiktere znamenite naznanila. Veliko se dela v katoliški namen, pa sem ter tje tudi nekako, da bi djal, odveč „liberalno“. Posebno je milovanja vredno, da se ob nedeljah in praznikih dela, kakor so delali mali Šmaren pri cerkvi sv. Ane pod francoskim arhitektom; delavcem so celó žugali, da jih bodo odpravili, ako jih v nedeljo ne bo delat. To je gerdó! Vse menda nekako med seboj vpravnavata Francoz in Rus, čisto odrivaje latinskega patrijarha in Rim. — Cesta iz Jafe v Jeruzalem je skoraj dogotovljena, vender ni še pošte. Nov mérjevec (inženir) ne poterjuje, kar je njegov prednik naredil, in bojé se, da bo na veliko krajih treba z novega delati. — Knezinja de la Tour d' Auvergne, ki ima Oljsko goro v oblasti, je menda francoski vladi odstopila podertine (že komaj znatne) nekdanje cerkve, kjer je Kristus učil očenaš moliti. G. Nikolaj pa je redovnikom sv. Frančiška dal posestvo unkraj Oljske gore, kjer je bila hiša Marte in Marije Magd. Tudi mesto na Sijonu poleg dvorane zadnje večerje z imenom Marijna hiša, je nedavno prišlo v posest nekega Francoza. Na vseh teh krajih se bodo najberže zopet zidale katoliške cerkve in naprave, in tako katoličanstvo ondi zmiraj naprédva, akoravno ima tudi marsiktere zadržke. — Iz Avstrije zavoljo nemirnih časov letos o veliki noči ni bilo romarstva v Jeruzalem. Vodniki avstrijskega gostiša v Jeruzalemu se vračajo čez dve leti v svojo domovino, preč. g. Fr. Hrovat, bivši fajmošter v Ljubljani, je pa želel še dalje ondi ostati in dobil k temu privoljenje, ker se je verlo dobro obnašal in je napravil prav veliko koristil. — V Bejrutu je ustanovljena greško-zedinjena učilna naprava, v kteri se imajo učiti ravno tisti jeziki (skorej vsi znamenitiš jtrovi in zapadni), kakor v Gaziru ob Libanu. Že šteje 143 re-jencev.

Praška adresa do sv. Očeta, prezalo opravljena šteje 36.000 podpisov. Veliki ponedeljek jo je vzel se-

boj profesor in konzistorijalni svétnik Majer. Srečne se zamoremo šteti, pravi „Fr. Voran“, da prelepi dan zlate maše sv. Očeta bode po vsem Češkem dan dobrih dél. Koliko revežev bode blagrovalo ta dan, koliko maš in ss. obhajil se bode darovalo in Božjega blagoslova z nebes klicalo, koliko molitev se bo v nebo dvigalo! In res, tu se bere, da bodo celo otročiči pred sv. Rešnjim Telesom uro molili; tam, da bode občina cerkvi nove mašne bukve darovala, mladina imela skupno obhajilo, mladenči, device v ta namen rožni venec v cerkvi obmolili, reveže razveselili. Praško semeniško predništvo je odmenilo 50 gl. v pobožne namene in lep znesek posebej za uboge. Zaznamnjani so darovi za šole s tem pristavkom, da ostanejo verske ali katoliške; drugi so pristopili v dobrotne družbe, bratovšine itd. — Pri nas na Kranjskem se posebno bratovšina ss. Cirila in Metoda za spreobrnjenje ločenih bratov na Jutrovem ravno te tedne silno močno razširja. Te dni smo kar na en pot oddali 400 podobic.

V Polhovem gradu se je ravnokar dokončani misijon prav dobro obnesel, — gotovo ne v majhno škodo za kraljestvo satanovo, ali ne mara tudi za kraljestvo „Tagblattovo“, ki je unidan tako čenčal, da bi kmali kdo mislil, duhoven v Gradcu, napovedovajoč misijon, je ljudem prepovedoval delati med misijonom. Pa precej „T.“ morebiti poreče: „ultramontanska Danica se je prederznila nam to in to podtikati“, — kakor undan, ko smo rekli, da ga je minister Giskra djal na laž. On namreč tako razlaga, da tisto ni bila laž, kajti je kaj družega „odreja vradnikov“ (kakor je Svetec rekel), ali pa „priskerbljenje zaloge za vradništvo“ (kakor je neki Giskra djal). Še bolj prav, če res „T.“ ni lagal, bode saj en greh manj, sej jih že tako dosti ima. —

Razne novice. Sv. Jožeta dan je v Rimu prestopil v kat. Cerkev grof Dragotin Sönbürg-Glauchauski s svojo gospó vred. — Une dni se je iz Rima vernil na Rusko grof Valujev, nekdanji ruski minister, ki je obravnaval spravo med Rimom in Rusijo, pa ni nič opravil, ker Rusija ne privoli v pravične tirjatve sv. Cerkve. Morebiti je vesoljnemu zboru kaj boljšega prihranjeno. Sedanja doba je menda zlasti ruska z velikoknezom naslednikom na čelu stranka goropadno „omnipotenclerska“, ki bi rada vse v en sam kalup zmlinčila in na ravno tisto kopito vse razpela, če gre ali ne. Car in Gorčakov sta neki bolj človekoljubnih misel in želita, da se prijenja katoličanom in se z njimi sprava doseže. — Profesor Virchow v Berlinu zato ne more zapopasti, kako bi vsi ljudje od enega očeta izviral, ker so zamurci černi. Vsak le malo skušen človek vé, da so ljudje toliko bolj zapekli in rujavi, kolikor bolj so pod vročim nebni pasom; ali ni že Lah včasih kakor zamurec; pa tudi zamurci so silno različni v bolj ali manj črni barvi? Velikrat je človek toliko bolj zateleban, kolikor bolj je učen. — Na Dunaju išejo predsednika ministerstvu, ker Taafé mu neki ne mara več začasna glava biti? — Deržavni zbor se je zopet pričel 6. t. m. — Mnogo govornice je še zmiraj o tako imenovani poljski resoluciji, to je, kaj in koliko bi se Poljakom privolilo, da bi ne bilo preveč. — Sprožila se je beseda, da svitli cesar to leto pojde na Poljsko. — V Parizu je 21. sušca umerl sloveči cerkveni pisatelj Jan. Alež Gaume, kanonik pri metropolitanski cerkvi. Imel je 72 lét. Bog mu povračaj njegovo lepo djanje! —

Iz Ljubljane. Na čelu ljubljanske srenje so zdaj možje „konstitucionalnega društva“: dr. Zupan župan, g. Dežman podžupan itd.

— „Tagblatt“ je pisal, da se pri nabiranju udov za „katol. društvo“ namesto vpisa sprejme tudi kak dar, da se s tem odkriža (als Abfertigung), kdor se ne mara zapisati. Gr. Wurmbrand, predsednik društva katoliškega, ga je poklical, da naj svojo terditev opraviči. „Tagblatt“ še ni odgovoril. —

Duhovske spremembe.

V ljubljanski škofli. Č. g. Val. Ravnikarju, penzionistu v Ljubljani, je podeljen Ravbarjev beneficium pri stoljni cerkvi. Čast. Jan. Klapšič, fajm. v Ovsišu, se podá v pokoj.

V lavantinski škofli. Č. g. Mart. Satler je postal fajmošter v Monspergu; čast. duh. svetovalstva podelila se je oč. gg.: Jož. Bosini mestnemu fajmoštru v Slovenjem gradu, in Jož. Jeraju, k. v. dvornemu kapelanu in konz. tajniku. — Umerl je čast. g. Vinc. Novak, fajmošter v spodnji Polskavi. R. I. P.

Dobrotni darovi.

Za sv. Očeta. G. M. s Predvora 1 gld. st. d. v sr., 1 tol. za 33 kr. st. d.; 1 st. dvajs. in 1 st. desetico. — Tri osebe 1 gld. in M. K. 1 st. dvajs. Vsi prosijo blagsl. za srečno zadnjo uro. — Lipoglavska fara s pastirjem vred v spomin zlate maše 8 gl., preseči sv. blagoslova. K temu mati, sin in hči 1 gl. s prošnjo blagsl. za srečno zadnjo uro, in neka oseba 1 star. dvajs. — ravno tako. — Od sv. Duha 5 gl. s pristavkom: „Sv. Oče! spomnite se pri Svoji zlati sv. maši tudi fare sv. Duha v vel. Ternu.“ — Ž. Bevk duhovni pastir in ovčice 15 gl. vmes 6 gld. sr. „Blagoslovite jih sv. Oče!“ — Janez Kajžar 1 gl. za zlato mašo. Želi sv. blagoslova v ta namen, da bi se vse ovčice povernile v naročje Kristusove Cerkve, ki sta jih iz nje izpeljala Luter in Focij, in da sv. Cerkev zmaga, laži-liberalstvo in masonstvo pa zgine. — Ana Kalan 50 kr. sr. — Iz Starega terga pri Poljanah: Gosp. J. Merzel fajm. 5 gl. 40 kr. in farmani 10 gld. 60 kr.: „Naj bi sv. Oče dan svoje zlate maše Boga prosili, da bi pastir in ovčice sveto živeli in srečno umerli, in se v nebesih z njimi veselili.“ — Lokalija Lučne 6 gl. — G. fajm. Ant. Černe 10 gl.; duhovnja Gojzd 3 gld. 50 kr.; Marija Lončar 3 gld.; Neža Smolec 1 gld. — Iz Mengša po g. Št. J.: Jera Pirnat 1 križavec za 2 gld. 12 kr. star. d. in 6 novih dvajset.; Marija Habat 1 terdnj. za 1 gld.; Marijana Ofacija 1 gl.; Jera Trojanšek 1 terdnj. za 1 gld.; Št. J. 1 križavec za 2 gl. 12 kr. st. den. Vsi prosijo blagoslova za milost prave pokore in za srečno zadnjo uro. — Po preč. dekani Šmarski iz Višnje gore doposlanih 18 gl., 2 st. dvajset. in 2 gl. ½ kr. v drobizu. Med tem Fr. Močnik 2 gl. 15 kr. s pristavkom: „Sv. Oče, blagoslovite mene in mojo družino za srečno zadnjo uro,“ — in od g. fajm. s prošnjo: „Sv. Oče, blagoslovite pastirje in ovčice!“ — V. 20 kr., Metka in Marija iz Ljubljane 2 gld., Neža K. 25 kr.: prosijo sv. blagsl. za srečno zadnjo uro. — Dr. Pavker 10 gl. — Gostač na dvojnih uzarah svojemu rimskemu Očetu, ki so že tudi na uzarah svojega življenja, 1 terdnj. za 2 gl. st. d. Bl. V.

Za afrik. mis. (za l. 1868): Vis. č. g. kan. Jan. Kerst. Novak 1 gl.; Martin Dolenc, Fani Šliber, Marija Žurga, Mica Knific, skupaj 4 gld. — Iz Bohinjske Bistrice za afrikanski misijon 10 gl. G. M. Erjavec 1 gl.

Za škofa Mraka. Neimenovana iz Poljan 5 gl. Juri Tersin, njihov nekdanji součenec, 1 gl.

Pogovori s gg. dopisovalci.

G. L. Godec-n v Chicagi: Menjico prejeli; ostalo 5 gl. 10 kr., ki so že poslani Šinku v Prago. —